

Ungdomar och droger

Kristoffer Lindgren
Socionom / Samordnare
Mini-Maria Göteborg

Agenda

- Ungdomar och droger: En lägesbild
- Cannabis och alkohol de två vanligaste drogerna
- Andra vanliga och ovanliga droger

16-åringar som har använt narkotika

Källa: ESPAD 2019

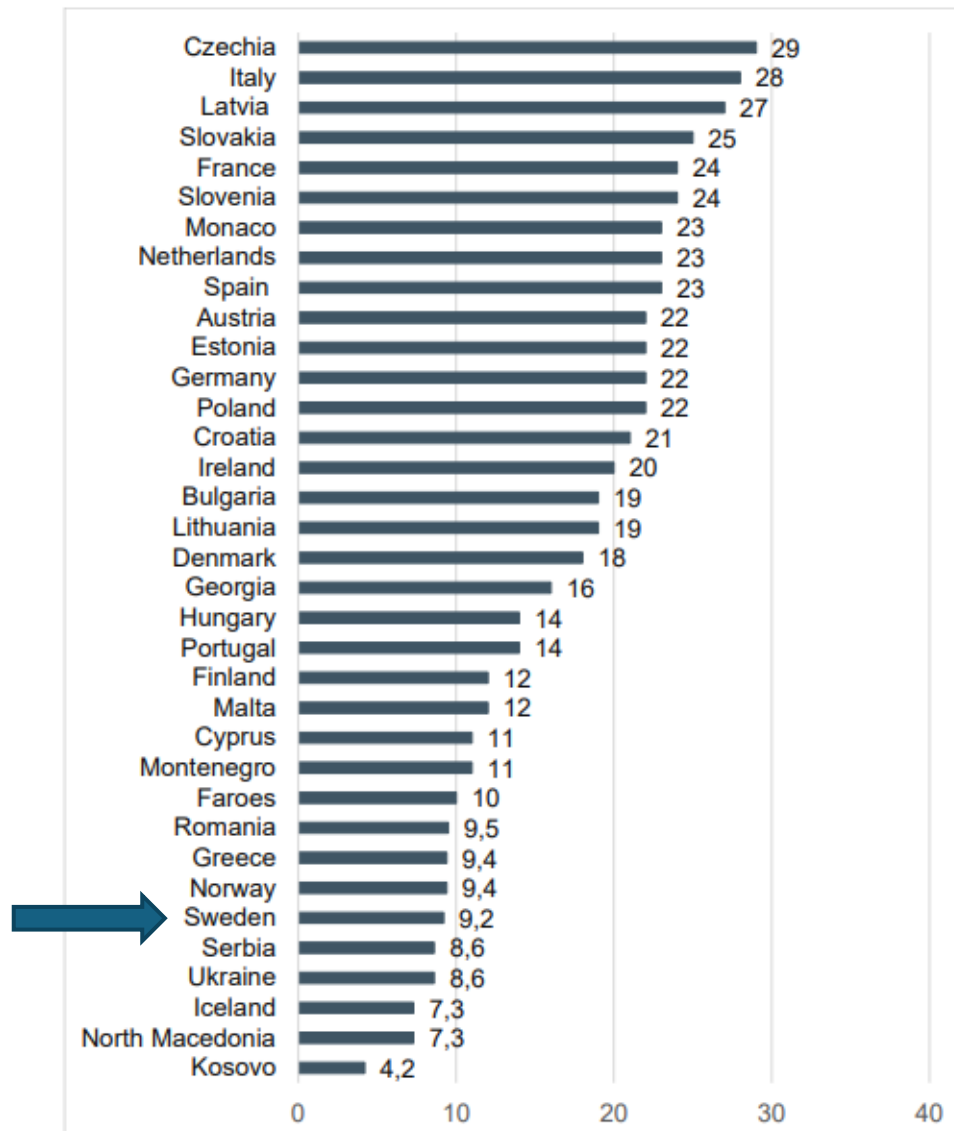

Diagram 4. Andel elever i olika europeiska länder som någon gång använt narkotika, 2019, i procent. Besvarad av elever som fyller 16 år det år frågan ställs. Källa: ESPAD Group (2020).

Skolelever i Sverige som använt narkotika

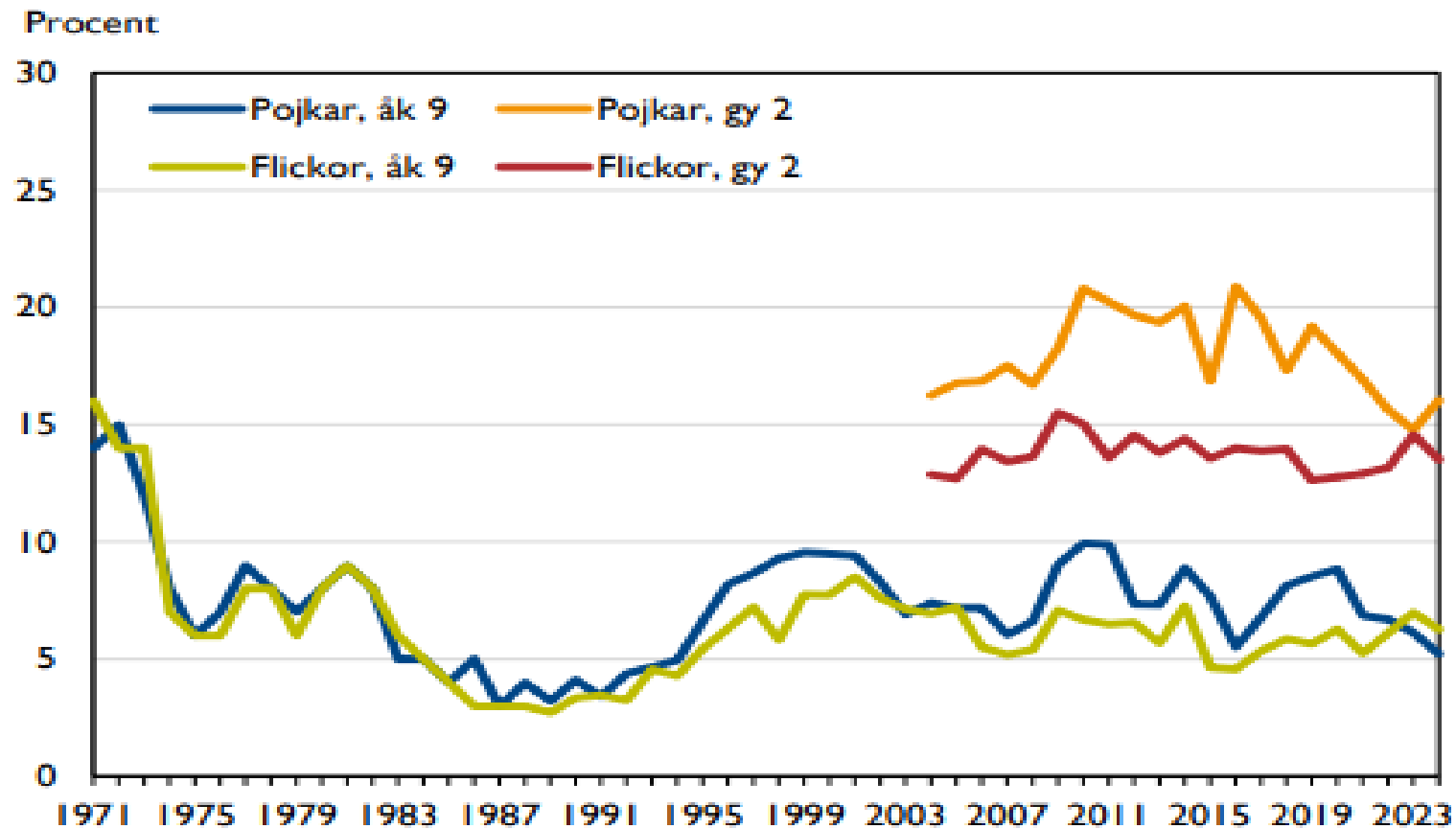

Diagram 10. Andelen elever som använt narkotika någon gång. Efter kön och årskurs. 1971–2024.

Användningsfrekvens

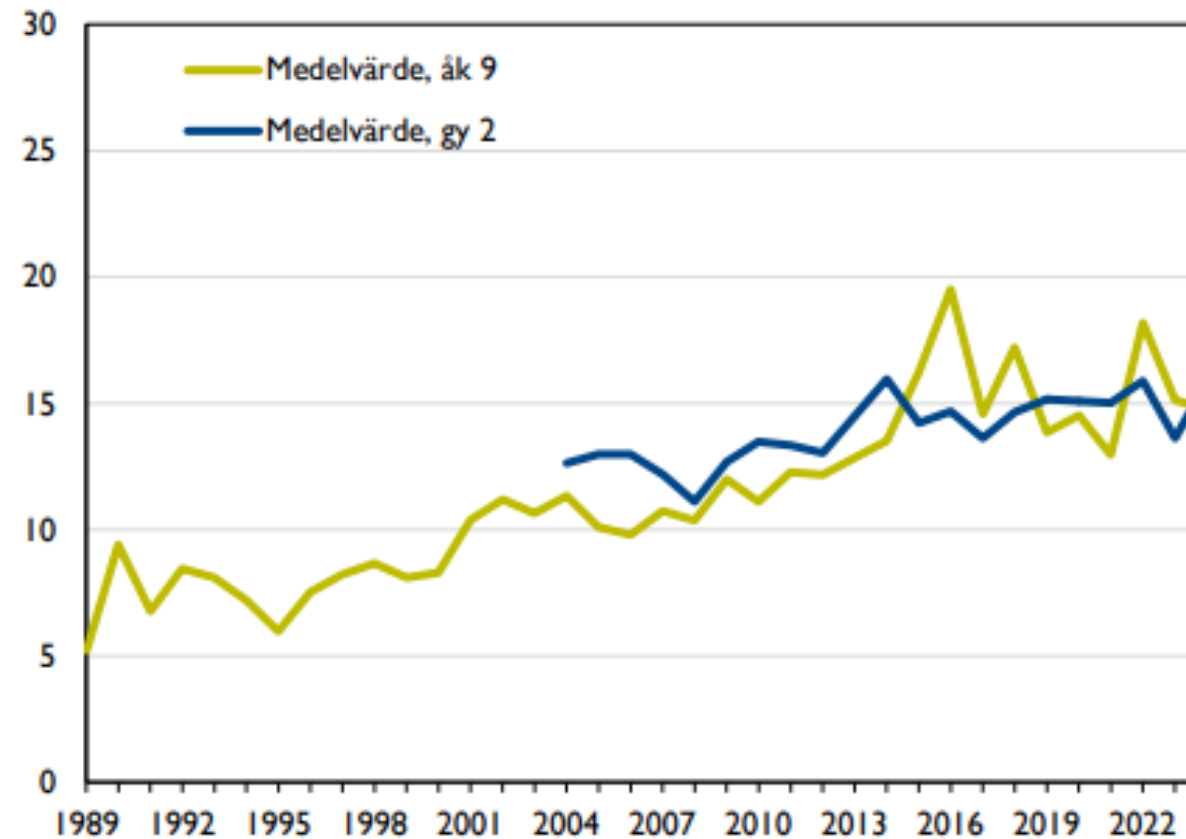
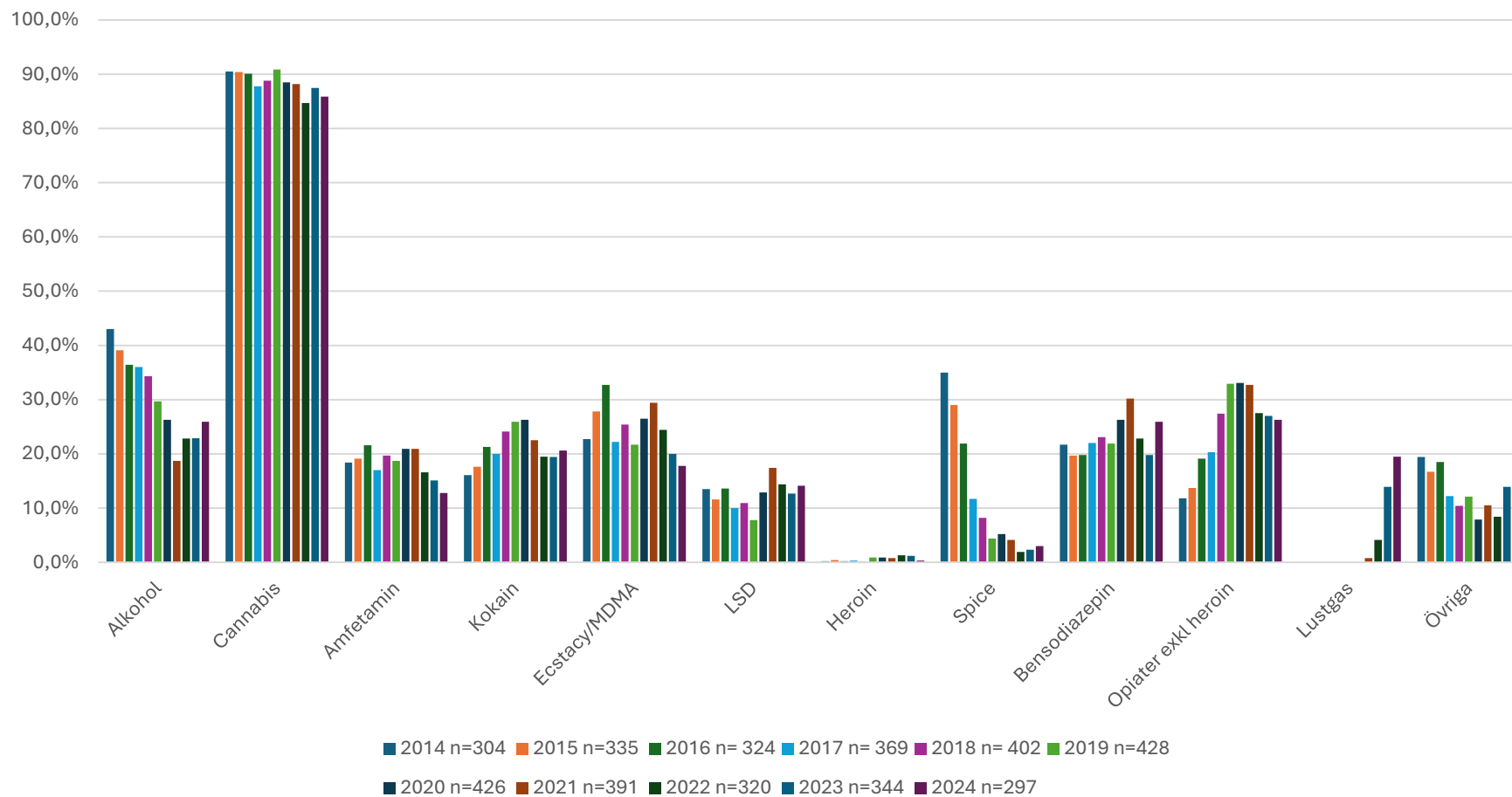

Diagram 11. Genomsnittlig användningsfrekvens bland narkotikaanvändare. Efter årskurs. 1989–2024.

Droger man testat någon gång Mini-Maria Göteborg

2014 - 2024

Cannabis

Göteborgs
Stad

VÄSTRA
GÖTALANDSREGIONEN
SAHLGRENSKA UNIVERSITETSSJUKHUSET

Cannabis Sativa

Kallas även för:

Weed, Gräs, Grönt, Brunt, Buds, Knatch, Spliff, Joint, Skunk
OSV.

Äldre: Gås, Ganja, Svart afghan, Haschish, Indian, Jamaican, Mary Jane, Puk,
sheela.
hundratals olika kemiska substanser inkl.
cannabinoider

- THC står för den psykoaktiva effekten
- Terpener (kolväten) står troligtvis för en viss del av ruset
- CBD har antiinflammatoriska, antipsykotiska och neuroprotektiva effekter
- Fettlösligt
- Halveringstid 6 dagar

Hasch

Marijuana

Cannabisextrakt

Olja/Vätskor

Harts/Kåda

Cannabisruset

AKTIVT RUS

Fas 1: (utåtriktad) 15-45 minuter.

Fas 2: (inåtriktad) 1-3 timmar.

KRONISK PÅVERKAN

Vid regelbundet, långvarigt cannabisrökande lagras THC i kroppen som påverkar hjärnans funktioner och ett beroende utvecklas.

Hjärnans utveckling under tonåren

- Hjärnan är inte färdigutvecklad förrän i 25-årsåldern
- Nervbanorna i hjärnan växer och utvecklas
- Hjärnans funktioner tränas och utvecklas och blir bättre och snabbare
- Hjärnan utvecklas bakifrån och fram
- Prefrontal cortex, hjärnans ”styrsystem”, är det sista att utvecklas.
- Ungdomars hjärnor är känsligare för och större risk för beroendeutveckling.

Alkohol

Alkohol och kroppen

- Toxisk påverkan på hela kroppen och dess organ.
- Påverkar flera olika signalsystem i hjärnan.
- Bryts ner av enzymer i levern.
- Det går olika fort beroende på personliga förutsättningar.
- Generellt bryter tjejer ner alkohol långsammare.
- Hjärnskador efter långvarigt bruk.

- Farligt att blanda med bensodiazepiner och/eller opioider!

Alkoholpåverkan

Sänkt kognitiv förmåga:

- Uppmärksamhet
- Inläring
- Reflektion
- Omdöme
- Exekutiva funktioner

Lägre doser: Stimulerande, avhämmande.

Högre doser: Lugnande, sövande.

Mycket höga doser: Medvetslöshet och död.

Mindre alkohol

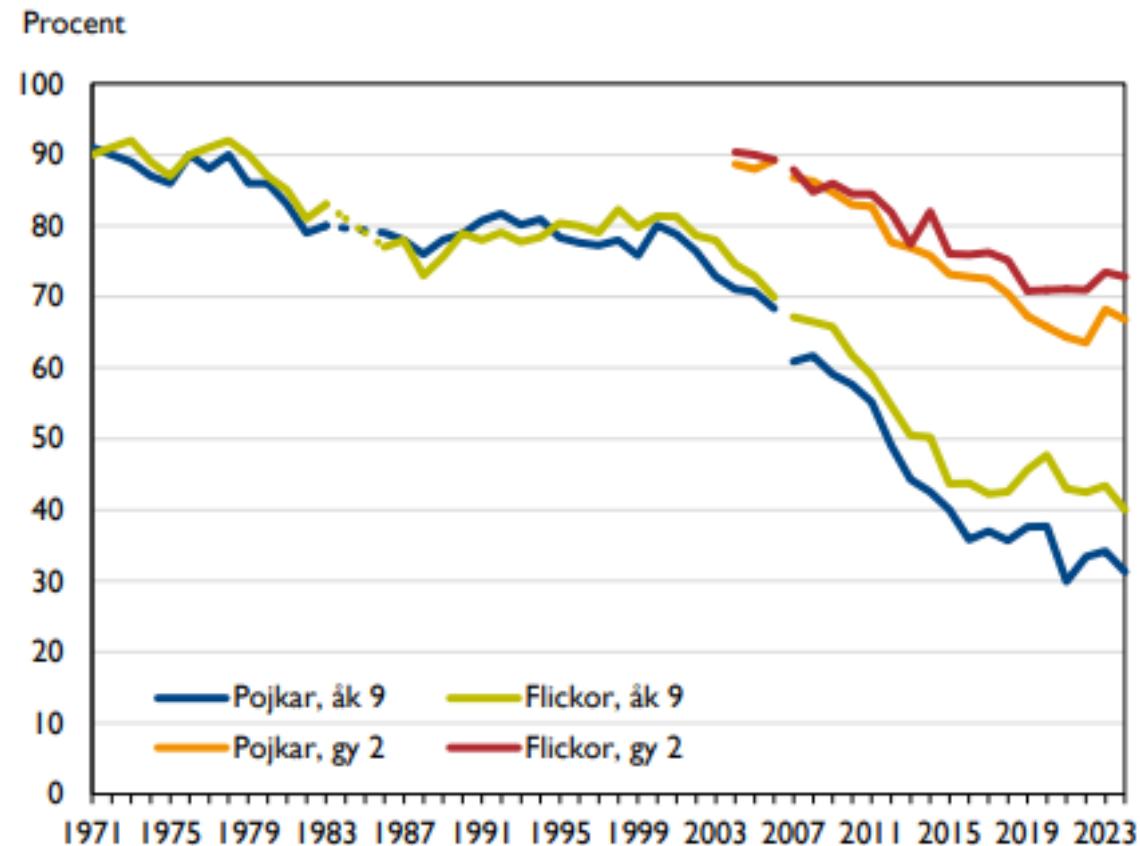

Diagram 1. Andelen alkoholkonsumenter, efter kön och årskurs. 1971–2024.

Fler intensivkonsumenter

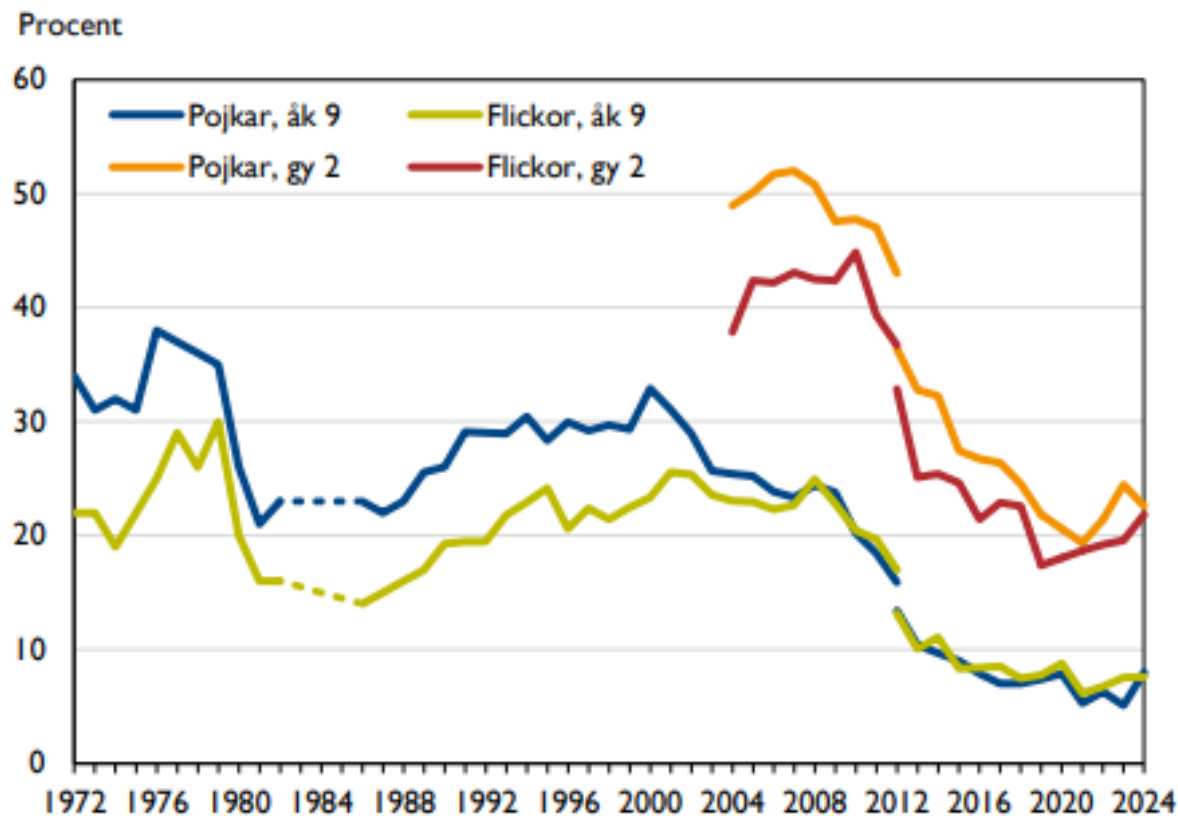

Diagram 3. Andelen elever som intensivkonsumerat alkohol minst en gång i månaden, efter kön och årskurs. 1972–2024.

Andra droger

Lugnande

Ångestdämpande

Lugnande

Kramplösande

Avslappnande

Bensodiazepiner

”Benso”, ”Blå”, ”Blåbär”, ”Flödder”,
”Stess”, ”Roppe”, ”Stavar”.

Lyrica

Epilepsi, Neuropatisk smärta,
Ångestdämpande vid GAD

Stilnoct, Imovane

Insomningsmedicin

Sidoeffekter och skador:

- Mycket starkt beroendeframkallande
- Svår avgiftning
- Empatiförlust och aggressivitet under rus
- Andningsdepression
- Dödligt vid överdosering
- Stor risk att dö vid blandning med alkohol och opioider!

Opioider

Smärtstillande, avslappnande, lugnande, känsla av att inget spelar någon roll

Smärtstillande

Tramadol, Fentanyl, Oxycodone etc. Smärtstillande morfin eller morfinliknande preparat. "Tram". Säljs ofta till ungdomar tillsammans med cannabis för ökad effekt. Hostmedicin utblandat med läsk "Lean" eller "Syrup".

Subutex, Metadon

Substitutionsmedicin för behandling av heroinister.

Heroin

Röks eller injiceras

Sidoeffekter och skador:

- Klåda
- Epileptiska anfall/kramper
- Mycket starkt beroendeframkallande
- Svår avgiftning
- Andningsdepression
- Dödligt vid överdosering
- Stor risk att dö vid högre doser och blandning med alkohol eller benzo!

Opioider

Kratom

Bland och andra växtdelar från ett tropiskt träd. Blad, pulver, vätska, kåda. Bladen tuggas, dricks som te eller i annan vätska eller sväljs. Innehåller flera olika psykoaktiva substanser, framförallt mitragynin och 7-hydroxymitragynin.

Låg dos: Uppiggande likt kokain

Hög dos: Lugnande likt morfin

Ökad vakenhet, mer utåtriktad, eufori, lugnande, domnande. Ibland ökad sexlust. Mitragynin narkotikaklassat medan växtdelarna inte är det. Används även vid tvåttillverkning.

Krypton

Blandning av mitragynin och O-desmetyltramadol (metabolit från tramadol). Kopplat till flera dödsfall.

Sidoeffekter och skador:

Beroende, Viktminskning, Trötthet, Förstoppning.

Högre doser kan ge svettningar, yrsel, illamående, dysfori.

Mycket höga doser kan ge motorisk spänning, problem med koordination, skakningar. Krypton kopplat till dödsfall!

Centralstimulantia

Påverkar noradrenalin och dopamin.
Centralstimulerande, ökad energi, ökad vakenhet, eufori, minskad hunger.

Amfetamin

Pulver som snortas, sväljs, eller injiceras.
”Vitt”

Kokain

Pulver som snortas eller sväljs (”bombas”).
Röks i form av crack.
”Ladd” ”Koks”

ADHD-medicin

Metylfenidat: Ritalin, Concerta, Medikinet
Dexamfetamin: Elvanse, Attentin, Metamina

Sidoeffekter och skador:

- Starkt beroendeframkallande
- Feber, svettningar, huvudvärk, yrsel
- Serotonergt syndrom. Depression.
- Tics, rörelsestörningar
- Lever, njurskador
- Nervskador
- Ångest, psykos.
- Död genom överhettning, vätskebrist.

Hallucinogener

Inte fysiskt beroendeframkallande hallucinogena droger.

LSD

Lysergsyradietylamid, "Syra", "Acid"
Tabletter, papperslappar s.k. "Blotters".

Svamp

Psilocybin, Psilocin
"Magic mushroom", "Magiska svampar"
Ex. Toppfjällskivling s.k. "Toppisar"

Meskalin

Psykedelisk alkaloid från ex.vis kaktusar

Sidoeffekter och skador:

- Ökad puls och blodtryck, förstorade pupiller, ökad kroppstemp och blodsocker. Ökad salivproduktion, yrsel och kräkningar.
- Kan orsaka svåra psykotiska upplevelser med förvirring, ångest, panik och paranoia under ruset.
- Kan orsaka drogutlöst psykos
- Kvardröjande perceptionsstörningar;
HPPD

Empatogener

Ecstasy - MDMA, MDA, PMA

"Eva", "E", "Molly" är en drog som är både hallucinogen och centralstimulerande. Inte sällan uppblandat med amfetamin, ketamin, katinoner eller andra substanser.

Rus: Extremt starka känslor, energi, eufori, känsla av närhet, kärlek, sexualitet.

Form: Tabletter i olika färger och former men även kristaller eller kapslar.

Specifikt för Ecstasy: Kan framkalla depression som håller i sig upp till ett par veckor efter intag. Självmoordsrisk i samband med detta.

Biverkningar och skador:

- Beroendeframkallande
- Feber, svettningar, huvudvärk, yrsel
- Serotonergt syndrom/Depression.
- Ångest, psykos.
- Död genom överhettning, vätskebrist.

På längre sikt även:

- Tics, rörelsestörningar
- Lever, njurskador
- Nervskador, minnes- och

koncentrationsstörningar

Dissociativa droger

Minskar eller blockerar sinnesintrycken till medvetandet vilket försätter droganvändaren i ett drömligt tillstånd där händelser och handlingar äger rum i en "inre värld" utan koppling till verkligheten.

Ketamin

"K", "Special-K", "Vitamin K" Används inom akutmedicin och anesthesi.

PCP

Fencyklidin. "Angeldust". Urspr. veterinärmedicin för anestes

DXM

Dextrometorfan. Urspr. hostmedicinen Tussidyl. (Eg. opioid)

Dissociativa droger

Lustgas

N₂O Används inom vården som smärtstillande och muskelavslappnande. Köps i mindre patroner eller större tuber från 1kg och uppåt. Inandas via ballonger från gräddsifoner eller mindre sk. "crackers". Mycket kort och intensivt rus upp till någon minut.

Biverkningar och skador:

Omedelbart:

- Syrebrist - Medvetslöshet med fallskador
- Köldskador på andningsvägar

På kort sikt (10-15min)

- Minnesproblem, koordination, kognition

På längre sikt:

- B-12 brist som leder till nervskador (även bestående)
- Problem att röra sig, att kissa m.m.
- Psykos, kognitiva störningar, minnesproblem
- Blodproppar, problem med blodbildningen

Lustgas

 Expressen

Elva personer döda av lustgas på fyra år

sverigesradio

Start

Nyheter

Poddar & program

Kanaler

Mer

Radio Sweden på lätt svenska

Alla avsnitt

Textarkiv

Om...

Kontakt

Lustgas säljs i gastuber. Foto: Johan Nilsson/TT

DROG

 Lustgas livsfarligt att missbruka - flera har dött

2:49 min Dela

Lustgas

Ny lag om reglering av lustgas fr.o.m. 25-07-01

Regeringen föreslår följande:

- lustgas ska inte säljas om det finns skäl att tro att lustgasen ska användas som berusningsmedel
- högst 18 gram lustgas ska få säljas till privatperson per tillfälle,
- max två behållare à 9 gram lustgas får säljas,
- lustgas inte får säljas till personer under 18 år
- införsel av lustgas regleras
- lustgas inte får marknadsföras i strid med lagen
- detaljhandel med lustgas ska anmälas till Folkhälsomyndigheten
- Folkhälsomyndigheten ska utöva tillsyn över bestämmelser och föreskrifter
- illegal försäljning av lustgas ska leda till böter eller fängelse i högst sex månader
- bestämmelserna föreslås träda i kraft den 1 juli 2025.

Boffning

Drivgas/tändargas och lösningsmedel

Exempel drivgas (propan, butan, isobutan):

Torrshampoo

Doftspray

Deospray

Tändargas

Exempel Lösningemedel:

Aceton

Lim

Bensin

Thinner/Färg

Biverkningar och skador:

Skador pga syrebrist

Skador på

lungorna/andningsvägarna

Hjärnskador efter långvarigt

användande av lösningsmedel

RC-droger

”Research Chemicals”. Även kallat ”Nätdroger”, ”NPS” (nya psykoaktiva substanser) eller ”designerdrugs”. Droger som ofta säljs på nätet i ”forsknings-syfte” med syftet att likna kända drogers effekter, men utan att vara drogklassade.

Centralstimulerande

3-cmc eller ”Kristall”

2C-B eller ”Tusi” / ”Pink cocain”

Opioider

Isonitazen, Metonitazen, Etonitazen,
Klonitazen.

Aktuellt: Har rapporterats att dessa mycket potenta droger blandas i vanliga opioider med dödsfall och överdoser som följd.

Psykedeliska hallucinogena droger

Tryptaminer DMT, AMT.

”En tablett så dör du”. Fler dödsfall kan väntas om drogen fortsätter komma ut på marknaden, enligt chefsöverläkaren Tobias Eriksson som jämför drogen med fentanylvågen i mitten av 2010-talet. Foto: Christoffer Urborn/SVT

Dödsdrogen metonitazen göms i falska läkemedel som säljs på nätet – över 30 döda hittills

PUBLICERAD 17 SEPTEMBER 2024

Det förpackas som kända läkemedel och säljs öppet på internet för alla att beställa hem.

RC-droger

Syntetiska cannabinoider

Vape eller godis innehållande HHC, THC-P, HHC-O, THC-JD, THC+, CBG9, HHCPM, 8-OH-HHC, 10-OH-HHC m.fl. (Jmfr Spice)

Partille Tidning

Nyheter Sport Åsikt Korsord   E-tidning Tipsa

Polisen i Partille märker att allt fler börjar röka e-cigarett. Bild: Henrik Björnsson

Partillepolisen varnar: Stor ökning av e-cigg – kan innehålla cannabis

SVERIGE

Tullverket larmar om nytt syntetiskt knarkgodis

Uppdaterad 2021-10-16 Publicerad 2021-10-15

Det beslagtagna knarkgodiset ska vara 2-100 gånger starkare än vanligt cannabisgodis. Foto: Tullverket/TT

minimaria.se

kristoffer.lindgren@socialcentrum.goteborg.se

031-367 99 44